

[INTERVENCIÓ D'EULÀLIA DURAN]

Darrerament el breu text de *Les regles* ha estat objecte de diversos estudis: els seus autors, avui reunits en aquesta taula rodona, A. Badia Margarit, Germà Colón, Antoni Ferrando Ma Angela Vilallonga i Agustí Alcoberro s'han esforçat en valorar el text però persisteixen encara les divergències. Sobre l'autoria, tres autors en són els candidats: Bernat Fenollar, Jeroni Pau i Pere Miquel Carbonell, que en fou almenys el compilador. Sobre el text no hi ha acord en considerar-lo adscrit a un gènere lexicogràfic humanístic amb models italians prou coneguts, o unes simples notes de treball de Carbonell. Pel que fa els destinataris s'ha parlat de la Cancelleria pontifícia dels Borja, dels “trobadors” dels certàmens literaris, dels impressors.

La meua posició s'inclina per una formulació eclèctica: no crec en P.M. Carbonell com a únic autor per raons de la seva idiosincràcia sinó que considero més versemblant que ell fos el compilador d'un treball d'equip que necessitava fixar un lèxic català estàndard. L'equip podria ser la cancelleria pontifícia dels Borja, la cancelleria reial, els jutges de certàmens literaris, els impressors —i podria afegir els notaris— o potser tots ells alhora. Crec que era més aviat una eina de treball elaborada per diversos autors entre els quals sobresortirien per prestigi alguns com Fenollar o Pau. M'inclino per un text col·lectiu, emmarcat en un ambient cancelleresc humanístic: tots els candidats hi estan vinculats i utilitzat per altres sectors burgesos valencians i barcelonins. Queda pendent l'estudi de la difusió i acceptació de les *Regles* en la correspondència cancelleresca i en els escrits de P.M. Carbonell. Però tenint en compte que no es tractava d'una normativa vinculant i que per tant els autors podien seguir, només en part, segons el propi criteri. Aquest podria ser el cas de la carta de P.M. Carbonell a Bartomeu de Verí del 1492 precisament que en algun cas insisteix en una solució no ortodoxa com amb el mot “devallar” que calia esquivar i que ell escriu tres vegades en un sol paragraf, en referir-se al rei. També està pendent estudiar a fons, en la seva totalitat, el manuscrit gironí on Carbonell copià les *Regles*. Vol dir que no crec que el cas estigui tancat i resolt i que cal buscar noves vies d'estudi i d'interpretació.